

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 5Tos/34/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2121010103
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 07. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Kristína Ferencziová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2021:2121010103.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Kristíny Ferencziovej a sudcov JUDr. Kataríny Batisovej a Mgr. Pavla Macháča, v trestnej veci odsúdeného W. K., nar. XX.XX.XXXX v C., o návrhu odsúdeného na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Trnava zo dňa 1.3.2021 sp. zn. 29PP/24/2021, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 15.7.2021 takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sa sťažnosť odsúdeného W. K., nar. XX.XX.XXXX, z a m i e t a .

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením Okresný súd Trnava rozhodol podľa § 415 ods. 1 Tr. Por. s poukazom na § 66 ods. 1 písm. a) a § 66 ods. 2 Trestného zákona tak, že žiadosť odsúdeného W. K., t. č. v ÚVTOS Leopoldov, o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený: trestným rozkazom Okresného súdu Trnava, zo dňa 10.07.2019, sp.zn. 1T/35/2019 a trestným rozkazom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom, zo dňa 03.05.2018, sp. zn. 2T/151/2013 zamietol.

Proti uvedenému uzneseniu podal odsúdený v zákonom stanovenej lehote sťažnosť, ktorú odôvodnil tým, že mu bola vyčítaná trestná minulosť, čo nemá nič spoločné s budúcnosťou. Súd by nemal vychádzať z nejakých predchádzajúcich väzenských štatistik a porovnávať ho s predchádzajúcimi skúsenosťami, nakoľko každý človek je jedinečný a má iné schopnosti a možnosti. Má za to, že sú u neho splnené materiálne podmienky, čo potvrdil aj pedagóg. Namietal, že prvostupňový súd nerešpektoval vyhodnotenie, ktoré na neho dodal jeho priamy nadriadený, čo je pedagóg.

Prokurátor sa na verejnom zasadnutí vzdal práva podať sťažnosť.

Podľa § 192 ods. 1 Trestného poriadku pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán

a) správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, a

b) konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia.

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak nie je dôvodná. Krajský súd v Trnave na podklade podanej sťažnosti podľa § 192 odsek 1 Trestného poriadku, preskúmal správnosť a zákonnosť napadnutého výroku, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť, ako aj správnosť postupu konania, ktoré jeho vydaniu predchádzalo. Sťažnosť podala oprávnená osoba, v zákonnej lehote a smeruje voči výroku, proti ktorým je tento opravný prostriedok prípustný.

Preskúmaním napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré jeho vydaniu predchádzalo sťažnostný súd zistil nasledovné.

Napadnutým uznesením rozhodol prvostupňový súd o návrhu odsúdeného na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý si vykonáva na základe rozhodnutia citovaného v odôvodnení prvostupňového uznesenia. Vykonaným dokazovaním dospel súd k záveru, že odsúdený síce splnil formálnu podmienku na podanie si žiadosti o podmiennečné prepustenie a prvú materiálnu podmienku, nespĺnil však druhú materiálnu podmienku spočívajúcu v predpoklade vedenia riadneho života. Poukázal pritom na to, že má 10 záznamov, a z toho bol odsúdený päť krát na podmiennečný výkon trestu odňatia slobody s určením primeranej skúšobnej doby prevažne s probačným dohľadom a v jednom

prípade aj s následným neosvedčením sa v skúšobnej dobe a štyrikrát na nepodmienečný trest odňatia slobody so zaradením do ústavu jedenkrát s minimálnym stupňom strázenia a trikrát so stredným stupňom strázenia. Pokiaľ teda predchádzajúce odsúdenie ako aj výkon podmienenečného trestu odňatia slobody na osobu odsúdeného nemali očakávaný účinok, potom jeho náprava môže byť zaručená len úplným výkonom trestu odňatia slobody, ktorý odsúdený aktuálne vykonáva. Súd netvrdí, že v prípade, že odsúdený vykoná tento trest, ďalej nebude viesť riadny život a dopustí sa trestnej činnosti, avšak reálny predpoklad, ktorý je súd povinný urobiť na základe spisového materiálu v súčasnosti vychádza v neprospech odsúdeného, resp. negatívne vzhľadom na predchádzajúcu trestnú činnosť, keďže ide o špeciálneho recidivistu (opakovaná majetková trestná činnosť).

Rovnako ako prvostupňový súd, aj sťažnostný súd je názoru, že všetky vyššie uvedené skutočnosti neumožňujú v prípade odsúdeného vyhovieť jeho návrhu na podmienenečné prepustenie. Uvedené zistenia, ktoré bral prvostupňový súd do úvahy pri svojom rozhodnutí, sú zistené správne a sú tými relevantnými skutočnosťami, ktoré bolo potrebné zvážiť a vyhodnotiť v súvislosti so skúmaním splnenia podmienok na podmienenečné prepustenie odsúdeného. Úvaha prvostupňového súdu pritom vychádza z logického zhodnotenia zistených skutočností. Sťažnostný súd sa preto stotožňuje v týchto smeroch s presvedčivým a správne odôvodneným uznesením prvostupňového súdu a v podrobnostiach naň odkazuje.

Sťažnostný súd považuje za potrebné k nesplneniu druhej materiálnej podmienky len dodať, že pri vyhodnotení druhej materiálnej podmienky je potrebné posúdiť všetky okolnosti, ktoré súvisia s osobou odsúdeného, jeho osobné a charakterové vlastnosti, celkový postoj k spoločenským normám a pravidlám, povahu a charakter spáchanej trestnej činnosti.

Sťažnostný súd v tejto súvislosti poukazuje na resocializačnú prognózu odsúdeného, ktorá sa javí ako menej priaznivá, vzhľadom na opakované páchanie trestnej činnosti, absenciu stabilného zamestnania a nedostatočné vzdelanie. Sťažnostný súd rovnako ako prvostupňový súd zdôrazňuje, že odsúdený už bol v minulosti súdne trestaný (má 10 záznamov), opakovane bol vo výkone trestu odňatia slobody, uplatnil sa voči nemu aj inštitút podmienenečného odsúdenia, ktorým mu bola daná možnosť preukázať polepšenie a nápravu, avšak túto možnosť odsúdený nevyužil a opätovne sa dopustil trestnej činnosti, za ktorú bol aj odsúdený. Páchanie trestnej činnosti nie je u odsúdeného len jednorazovým vybočením zo spôsobu jeho života, ale ide o osobu, ktorá opakovane pácha trestnú činnosť. Z týchto skutočností vyplývajú vážne a dôvodné pochybnosti o tom, či možno od odsúdeného očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Záver z celkového zhodnotenia osoby odsúdeného a jeho doterajšieho života teda ani podľa názoru sťažnostného súdu neumožňuje prijať pozitívnu prognózu jeho budúceho správania t. j. že bude žiť v súlade s právnymi, etickými a morálnymi normami spoločnosti. Je možné preto konštatovať, že výchovné pôsobenie a pozitívne pôsobenie je možné iba počas jeho pobytu vo výkone trestu odňatia slobody.

Vo vzťahu k námietke odsúdeného, že súd neprihliadol na hodnotenie pedagóga vypracovaného na odsúdeného, sťažnostný súd upozorňuje, že ústav na výkon trestu odňatia slobody neskúma splnenie materiálnych podmienok na podmienenečné prepustenie, len poskytuje hodnotenie k návrhu na podmienenečné prepustenie, v ktorom opisuje správanie odsúdeného počas výkonu trestu odňatia slobody. Splnenie podmienok na podmienenečné prepustenie skúma výlučne súd, nakoľko odsúdený nemá automaticky na podmienenečné prepustenie nárok. Pri rozhodovaní o podmienenečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody síce primárne vychádza z hodnotenia riaditeľa, ktoré je podkladom pre vydanie rozhodnutia o podmienenečnom prepustení odsúdeného, nakoľko reflektuje správanie odsúdeného v ÚVTOS, avšak je na zvážení súdu, či si uvedené odporúčanie osvojí a pri zohľadnení a zhodnotení všetkých skutočností návrhu vyhovie alebo nie. Súd teda nie je bezpodmienečne viazaný odporúčaním vysloveným v hodnotení.

Odsúdený v písomných dôvodoch sťažnosti namieta, že súd prvého stupňa mu vytykal jeho trestnú minulosť. V tomto smere aj sťažnostný súd upozorňuje, že na podmienenečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody neexistuje právny nárok, podmienenečné prepustenie je na mieste len v tom prípade, ak vzhľadom ku všetkým okolnostiam, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený povedie aj na slobode riadny život a že tu nie je pre spoločnosť riziko recidívy, pričom takou okolnosťou je aj predchádzajúci spôsob života odsúdeného. Zmysel podmienenečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za dobré správanie, prípadne za dobrú prácu vo výkone trestu, bol odsúdený automaticky prepustený po odpykaní stanovenej doby na slobodu, bez zreteľa na to, aká je prognóza jeho ďalšieho správania.

Pri rozhodovaní o podmienenečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody treba vždy zhodnotiť osobu odsúdeného a celý jeho doterajší život, vrátane jeho správania pred spáchaním trestného činu, správania, ktoré viedlo k jeho spáchaniu ako aj správania vo výkone trestu odňatia slobody. Tieto

okolnosti pritom nemožno hodnotiť izolovane, ale je nutné ich posudzovať vo vzájomných súvislostiach. Len tak je totiž možné spoľahlivo posúdiť či aktuálne správanie sa odsúdeného a plnenie jeho povinností vo výkone trestu odňatia slobody nie je len vonkajším prejavom jeho prispôsobenia sa prostrediu ústavu na výkon trestu, ale je výrazom skutočných zmien jeho osobnosti odôvodňujúcich nádej, že v budúcnosti povedie riadny život. Očakávania správania sa odsúdeného v budúcnosti je možné vyvodiť z objektívnych okolností, ktoré sa už stali a ktoré musí súd logicky vyhodnotiť. Ohľadne správania sa odsúdeného v budúcnosti súd pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení vyvodzuje iba predpoklady a očakávania, pretože logicky nemôže vedieť, čo sa v budúcnosti skutočne stane. Správanie sa odsúdeného v minulosti má v tomto prípade rozhodujúci význam pri určení pravdepodobnosti jeho správania sa v budúcnosti.

Samotnou okolnosťou, ktorá má nepochybne veľký význam, je teda predchádzajúci spôsob života odsúdeného, vrátane jeho prípadnej trestnej činnosti, pričom pozitívna prognóza budúceho správania sa odsúdeného je nutným predpokladom pre rozhodnutie o podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody. Posúdenie otázky prípadnej recidívy je svojím spôsobom vždy len predpokladom vysloveným s väčšou či menšou mierou pravdepodobnosti, pričom súd je vždy odkázaný na objektívne okolnosti, medzi ktoré je nutné považovať aj doterajšie sklony odsúdeného k páchaniu trestnej činnosti. Súd môže pri hodnotení osoby odsúdeného prizerať na skutočnosť, že sa v minulosti dopustil trestných činov a z toho vyvodí príslušné závery z hľadiska jeho vzťahu k spoločenským hodnotám chráneným Trestným zákonom a možnosti jeho nápravy a polepšenia.

Zjavný sklon k páchaniu rôznorodej trestnej činnosti, ktorej sa dopustil už 10-krát, pričom k zmene jeho postoja nevedol ani opakovaný výkon trestu odňatia slobody, totiž nasvedčuje tomu, že si z predchádzajúcich odsúdení nevezal žiadané ponaučenie, ktoré by ho primälo k tomu, aby sa už ďalej nedopúšťal trestnej činnosti a aby viedol riadny život. V jeho prípade teda prevažuje legitímna potreba ochrany spoločnosti pred ním ako páchatelom trestnej činnosti.

Pokiaľ ide o konanie, ktoré predchádzalo vydaniu napadnutého uznesenia, toto bolo vykonané v súlade s ustanoveniami Trestného poriadku a odsúdenému bola daná plná možnosť realizovať práva, ktoré mu garantuje zákon.

S poukazom na uvedené sťažnostný súd zamietol sťažnosť odsúdeného, nakoľko táto nebola dôvodná.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.